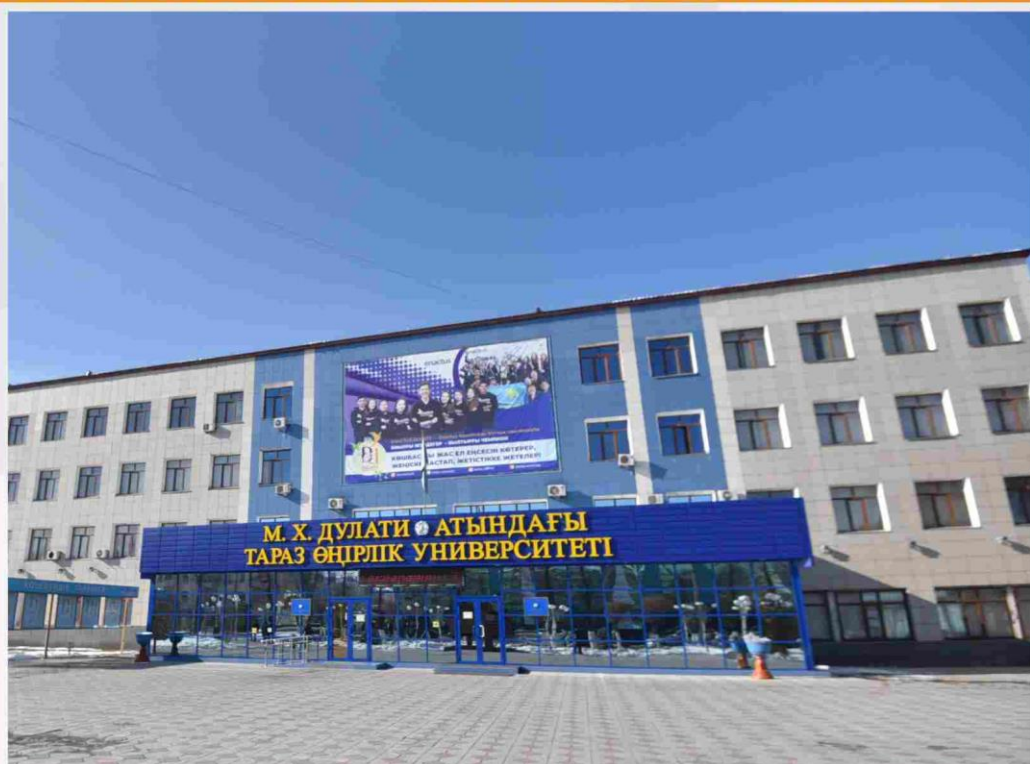

Dulaty University
ХАБАРШЫСЫ

ВЕСТНИК
Dulaty University

Dulaty University
BULLETIN

№1
2022

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ
МИНИСТРЛІГІ

М.Х. ДУЛАТИ атындағы
ТАРАЗ Өңірлік Университеті

DULATY UNIVERSITY ХАБАРШЫСЫ

Ғылыми журнал
2000 ж. наурыз айынан бастап жылына
төрт рет шығады

ISSN 2788-4724

№ 1 (05)

Қаңтар-наурыз
2022 ж.

Бас редактор: **И.И. Бекбасаров** - т.ғ.д., профессор.

Редакция алқасы:

Н.В. Скоробогатова - псих.ғыл. канд., доцент, Ресей Федерациясы; **Э.Капаган** - PhD, Түркия; **С.Чавдарова-Костова** - PhD, профессор, Болгария; **П.С. Пойта** - техн.ғыл. д-ры, профессор, Беларусь Республикасы; **И. Сметанска** - PhD, Германия; **М.В. Дяденко** - техн.ғыл.канд., доцент, Беларусь Республикасы; **А. Гульбиниене** - PhD, Литва; **Элдер Тейшейра Гомеш** - PhD, профессор, Португалия; **Г.Е.Санай** - пед.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **Ш.Т. Турдалиева** - псих.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **К.Б. Сматава** - псих.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **Н.Ә. Бейсен** - физ.-мат.ғыл.канд., қауымд. профессор, Dulaty University; **Б.К. Масалимова** - хим.ғыл.канд., қауымд. профессор, Dulaty University; **М.Б. Муратбеков** - физ.-мат.ғыл.д-ры, профессор, Dulaty University; **Г.З. Шаймерденова** - PhD, Dulaty University; **Л.Н. Есмаханова** - PhD, Dulaty University; **Г.Б. Нұрадин** - филос.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **С.У. Бакторазов** - тарих ғыл.канд., профессор, Dulaty University; **З.Т. Абдукаримова** – Заң ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **А.Б. Бекенова** -заң ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **Г.Б. Исабекова** - PhD, Dulaty University; **А.А. Аладына** - фил.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **С.О. Құлбарақ** - Фил.ғыл.д-ры, профессор, Dulaty University; **С.Т. Дүйсенбаева** - техн.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **С.Т. Әбілдаев** - PhD, доцент, Dulaty University; **А.Ә. Сағындықов** - техн.ғыл.д-ры, профессор, Dulaty University; **А.О. Жатқанбаева** - PhD, доцент, Dulaty University; **Г.Б. Джумабекова** - PhD, доцент, Dulaty University; **А.Б. Мыңбаева** - техн.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **А.Қ. Құдабаева** - техн.ғыл.канд., доцент, Dulaty University; **Б.Ж. Унайбаев** - техн.ғыл. д-ры, профессор, Екібастұз; **И.С. Бровко** - техн.ғыл.д-ры, профессор, Әуезов Университет; **А.А. Кابدүшев** - PhD, Dulaty University.

Корректор және беттік өңдеу: **Ж. Айнакулова.**

Редакция мекен-жайы: 080012, Тараз қаласы, Төле би көш., 60. Тел.: 8 7262 45-35-10.

<http://journals.dulaty.kz> E-mail: vestnikdulaty@mail.ru

Тіркеу күәлігі: № 1128-Ж (04.03.2000 ж.), № KZ43VPY00028452 (29.10.2020 ж.)

Басуға қол қойылған күн 31.03.22. Форматы 70×180/16. Шартты баспа табағы 13,06.

Тираж 300 дана. Тапсырыс 151.

М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университетінің «Dulaty University» баспасы.
080012, Тараз қаласы, Сүлейменов көшесі, 11.

© М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті, 2022

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И
НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ТАРАЗСКИЙ РЕГИОНАЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ имени М.Х. ДУЛАТИ

**ВЕСТНИК
DULATY UNIVERSITY**

Научный журнал
Издается с марта 2000 г.
Выходит четыре раза в год

ISSN 2788-4724

№ 1 (05)

Январь-март

2022 г.

Главный редактор: **И.И. Бекбасаров**- д.т.н., профессор

Редакционная коллегия:

Н.В. Скоробогатова - канд. псих. наук, доцент, Российская Федерация; **Э. Капаган** - PhD, Турция; **С.Чавдарова-Костова** - PhD, профессор, Болгария; **П.С. Пойта** - д-р техн. наук, профессор, Беларусь; **И. Сметанска** - PhD, Германия; **М.В. Дяденко** - канд.техн. наук, доцент, Беларусь; **А. Гульбиниене** - PhD, Литва; **Э.Т. Гомиш** - PhD, профессор, Португалия; **Г.Е.Санай** - канд.пед. наук, доцент, Dulary University; **Ш.Т. Турдалиева** - канд.псих.наук, доцент, Dulary University; **К.Б. Сматава** - канд.псих.наук, доцент, Dulary University; **Н.А. Бейсен** - канд.физ.-мат.наук, ассоц. профессор, Dulary University; **Б.К. Масалимова**—канд.хим.наук, ассоц. профессор, Dulary University; **М.Б. Муратбеков** - д-р физ-мат.наук, профессор, Dulary University; **Г.З. Шаймерденова** - PhD, Dulary University; **Л.Н. Есмаханова** - PhD, Dulary University; **Г.Б. Нурадин** - канд.филос.наук, доцент, Dulary University; **С.У. Бакторазов** - канд.ист.наук, профессор, Dulary University; **З.Т. Абдукаримова** - канд.юр.наук, доцент, Dulary University; **А.Б. Бекенова** - канд.юр.наук, доцент, Dulary University; **Г.Б. Исабекова** - PhD, Dulary University; **А.А. Аладьина** - канд.фил.наук, доцент, Dulary University; **С.О. Кулбарак** - д-р фил.наук, профессор, Dulary University; **С.Т. Дуйсенбаева** - канд.техн.наук, доцент, Dulary University; **С.Т. Абилдаев** - PhD, доцент, Dulary University; **А.А. Сагындыков** - д-р техн.наук, профессор, Dulary University; **А.О. Жатканбаева** - PhD, доцент, Dulary University; **Г.Б. Джумабекова** - PhD, доцент, Dulary University; **А.Б. Мынбаева** - канд.техн.наук, доцент, Dulary University; **А.К. Кудабоева** - канд.техн.наук, доцент, Dulary University; **Б.Ж. Унайбаев** - д-р техн.наук, профессор, Экибастуз; **И.С. Бровко** - д-р техн.наук, профессор, Ауезов Университет; **А.А. Кабдушев** - PhD, Dulary University.

Корректор и компьютерная верстка: **Ж. Айнаулова.**

Адрес редакции: 080012, г. Тараз, ул. Толе би, 60, Тел.: 8 7262 45-35-10.

<http://journals.dulaty.kz> E-mail: vestnikdulaty@mail.ru

Свидетельство о регистрации: № 1128-Ж (04.03.2000 г.), № KZ43VPY00028452 (29.10.2020 г.)

Подписано в печать 31.03.22. Формат 70×180/16. Усл. печ. л. 13,06. Тираж 300 экз. Заявка 151.

Издательство «Dulaty University» Таразского регионального университета им. М.Х. Дулати. 080012, г. Тараз, ул. Сулейменова, 11.

© Таразский региональный университет им. М.Х. Дулати, 2022

MINISTRY OF EDUCATION AND
SCIENCE OF THE REPUBLIC OF
KAZAKHSTAN

TARAZ REGIONAL UNIVERSITY
named after M.Kh. DULATY

**DULATY UNIVERSITY
BULLETIN**

Scientific Journal
Published since March 2000
Published quarterly

ISSN 2788-4724
№ 1 (05)
January-March
2022

Editor in chief: **I.I. Bekbasarov** – Dr. of Tech. Sci., Professor

Editorial board:

N.V. Skorobogatova - Cand. Psy. Sci., Associate Professor, Russian Federation; **E. Kapagan** - PhD, Turkey; **S. Chavdarova-Kostova** - PhD, Professor, Bulgaria; **P.S. Sing** - Dr. Tech. Sci., Professor, Belarus; **I. Smetanska** - PhD, Germany; **M.V. Dyadenko** - Cand. Tech. Sci., Associate Professor, Belarus; **A. Gulbinienė** - PhD, Lithuania; **E.T. Gomes** - PhD, Professor, Portugal; **G.E. Sanay** - Cand. Ped. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **PC. Turdalieva** - Cand. Psy. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **K.B. Smatova** - Cand. Psy. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **N.A. Beissen** - Cand. Phys.-Mat. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **B.K. Masalimova** - Cand. Chem. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **M.B. Muratbekov** –Dr. Phys.-Math. Sci., Professor, Dulaty University; **G.Z. Shaimerdenova** - PhD, Dulaty University; **L.N. Esmakhanova** - PhD, Dulaty University; **G.B. Nuradin** - Cand. Philosophy Sci., Associate Professor, Dulaty University; **S.U. Baktorzov** - Cand. Hist. Sci., Professor, Dulaty University; **Z.T. Abdukarimova** - Cand. Legal entity Sci., Associate Professor, Dulaty University; **A.B. Bekenova** - Cand. Legal entity Sci., Associate Professor, Dulaty University; **G.B. Isabekova** - PhD, Dulaty University; **A.A. Aladyina** - Cand. Phil. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **S.O. Kulbarak** - Dr. Phil. Sciences, Professor, Dulaty University; **S.T. Duisenbaeva** - Cand. tech. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **S.T. Abildaev** - PhD, Associate Professor, Dulaty University; **A.A. Sagyndykov** - Dr. Tech. Sciences, Professor, Dulaty University; **A.O. Zhatkanbaeva** - PhD, Associate Professor, Dulaty University; **G.B. Dzhumabekova** - PhD, Associate Professor, Dulaty University; **A.B. Mynbayeva** - Cand. Tech. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **A.K. Kudabayeva** - Cand. Tech. Sci., Associate Professor, Dulaty University; **B.Zh. Unaibaev** –Dr.Tech. Sci., Professor, Ekibastuz; **I.S. Brovko** - Dr. Sci., Professor, Auezov University; **A.A. Kabdushev** - PhD, Dulaty University.

Press-corrector and computer page makeup **Zh. Ainakulova.**

Editorial address: 080012, Taraz, Tole bi str., 60. Tel.: 8 7262 45-35-10.
<http://journals.dulaty.kz> E-mail: vestnikdulaty@mail.ru

Registration certificate: No.1128-Ж (04.03.2000), No. KZ43VPY00028452 (29.10.2020).
Signed inprint 31.03.22. Form 70×180/16. Cond.print.sh. 13.06. Edition 300 copies.
Application 151.

Printing House «Dulaty University» of Taraz Regional University
named after M.Kh. Dulaty. 080012, Taraz, Suleymenov str., 11.

© Taraz Regional University named after M.Kh. Dulaty, 2022

МАЗМУНЫ / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENT

Педагогика ғылымдары

Педагогические науки

Pedagogical sciences

Болеева Л.К.

Ыбырай Алтынсариннің педагогикалық идеялары мен ағартушылық қызметінің зерттелу жайы 7

Махашова П.М., Буйембаева Ш.Б.

Дарындылықты анықтауда интерактивті әдістерді қолданудың тиімділігі 19

Мордвинцева И.Ю., Исмаилова А.Р.

Проблемы внедрения инклюзивного образования в логопедическую работу с детьми дошкольного возраста 26

Kerimbayeva R.K., Hnilitsova H.

Problems and prospects of distance learning in Kazakhstan 33

Thomas G.

School tomorrow - challenges and visions - A “Journey” to the Future of Schools 40

Филологиялық ғылымдар

Филологические науки

Philological sciences

Омаркулова Л.К.

Тілді оқыту әдістемесінің негізгі түсініктері 61

Темірболат А.Б., Шакиров З.З.

Дулат Исабеков драмаларындағы тұлғалар бейнесінің рецепциясы 65

Jailikhanova G.A., Torekeyev B.A.

Comparative analysis of phraseological units with a zoonym component 75

Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар

Социально-гуманитарные науки

Social and humanitarian sciences

Боранкул Р.И., Шагырбаева М.Д.

Жас мектеп басшыларының кәсіби сана – сезімін қалыптастыру 83

Еспенбетова Г.Т.
Студенттердің білімін бақылаудың өзекті мәселелері 92

Кумисбекова Ж.Н.
Студенттің өзіндік жұмысын тиімді ұйымдастырудың ерекшеліктері ... 98

Техникалық ғылымдар

Технические науки

Technical sciences

Abdullayeva Zh.B.
Methodological features of compiling and conducting control tasks in mathematics 107

Ashiraliyev A.M., Guo Ling
Digital image correction based on edge band and hough transform 113

Ashiraliyev A.M., Guo Ling
The score image processing and correction 120

Baltin A., Mekhtiev A.
Technical optimization of electric bike power taking into account the criteria of speed and battery capacity 128

Джурумбаева Р., Козыкеева А.Т.
Қазақстандағы гидротехникалық құрылымдардың қауіпсіздік жағдайын талдау 135